

Georgije Ivanovič Gurdjieff (1877 – 1949) je jedan od najpoznatijih ruskih metafizičara

Slijede bilješke sa nekih njegovih predavanja:

"Govorio sam prije o sudbini i slučajnostima u životu čovjeka. Sada ćemo malo detaljnije ispitati značenje ova dva pojma".

(…)

"Sudbina stvarno postoji, ali ne za svakoga. Većina ljudi su odvojeni od svoje sudbine i žive samo pod uticajem Zakona Slučajnosti. Sudbina je rezultat planetarnih uticaja koji su u odgovarajućoj vezi sa tipom čovjeka. Govorićemo o tome kasnije. U međuvremenu morate shvatiti jednu stvar. Čovjek može da ima sudbinu koja odgovara njegovom tipu ali u praksi, on je nikada nema. To je usljed toga što se sudbina čovjeka odnosi samo na jedan njegov dio, tj. njegovu suštinu (istinsko Ja). [Da bi se ovo razumjelo trebalo bi pogledati šta kaže Moravjev ("film") na temu - Reinkarnacija]

"Mora se razumjeti da se čovjek sastoji iz dva dijela: suštine i ličnosti. Suština u čovjeku je ono što je stvarno njegovo. Ličnost u čovjeku je ono što 'nije njegovo'.

'Nije njegovo' znači da je to došlo iz vana, što je on naučio, ili što on odražava, svi tragovi vanjskih impresija ostavljeni u njegovoj memoriji u njegovoj osjetilnosti, sve riječi i pokreti koji su naučeni, svi osjećaji stvoreni uz pomoć oponašanja- sve to 'nije njegovo', sve je to ličnost."

"S tačke gledišta obične psihologije, podjela čovjeka na ličnost i suštinu je teško pojmljiva. Bolje rečeno, ovakva jedna podjela uopšte ni ne postoji u psihologiji."

~***~

[Sada ćemo pogledati šta kažu Kasiopejci na ovu temu (seansa kanaliziranja):

Pitanje: (L) prije nego što je Fred stigao, V__ i ja smo diskutovali na temu fizike i psihologije. Koliko sam ja razumjela na osnovu svog istraživanja ove tematike i ličnog iskustva, emocije u smislu onoga što mi pod njima podrazumjevamo, nalaze se u određenoj vezi sa fiziologijom, sa hemijskim supstancama i one mogu biti kontrolisane uz pomoć misli. Stoga, ako želimo da promjenimo svoje emotivno stanje, mi treba samo da promjenimo naš način razmišljanja. Da li je to tačno?

Odgovor: Djelomično.

P: (V) To što kažeš je tačno, ali koliko je ljudi u stanju to da učini? (L) Ne baš puno. Manje od jedan posto. (V) Dobro, kakva onda definicija…

O: Ne radi se o tome.

P: (L) Pa, o čemu se onda radi?

O: Karma.

P: (L) Da li emocije koje se prenose karmički imaju određenog uticaja na ljudsko tijelo u smislu

hemijskog djelovanja...

O: Mogu imati.

P: (V) Znači, Laurina pretpostavka da sve emocije potiču od hemijskih supstanci ne mora da bude potpuno tačna?

O: Okay.

P: (L) Da li naša duša ima svoje vlastite emocije?

O: Otprilike.

P: (L) Kakve emocije doživljava duša?

O: To je kompleksno.

P: (L) Da li duša na nekom apsolutnom nivou može da osjeća npr. mržnju?

O: Nije isto stanje.

P: (L) Dobro, kada se neko bavi psihologijom, šta je najbolji pristup... šta je to istinski aspekt jednog bića kojeg treba dotaći da bi se pristupilo liječenju?

O: Podsvjesni um.

P: (V) Da li je tačna tvrdnja da psihologija proučava emocije?

O: Ne. Podsvijest je ista bilo u tijelu ili izvan njega.

P: (V) Podsvijest je dio duše?

O: Jedno te isto.

P: (V) Da li je 'više Ja' isto što i duša i podsvijest?

O: Da.

P: (V) Molim vas da mi definišete istinsku psihologiju?

O: Polu duhovnost. [...]

P: (L) I šta je onda istinska psihologija? Da li je to istraživanje podsvijesti?

O: Psihološki usmjereno proučavanje uma.

P: (L) Djelovanje fiziologije na um, hormoni, nivo šećera u krvi, djelovanje raznih organa, sve to ima uticaja na proces razmišljanja, da li je to tačno?

O: Blizu.

P: (L) I to je jedna polovina svega. Šta još?

O: Duh je polovina koja tu nedostaje.

(…)

"Jedno malo dijete još uvijek nema ličnost. Ono je ono što ono stvarno jeste. Ono je suština. Njegove želje, ukusi, ono što ono voli ili ne voli, sve to izražava njegovo biće onakvim kakvo ono jeste."

"Međutim, čim se počne sa njegovim tzv. 'obrazovanjem', ličnost počinje da raste. Ličnost se obrazuje dijelom namjernim uticanjima drugih ljudi, odnosno, 'obrazovanjem,' a dijelom i spontanim oponašanjem njih od strane samog djeteta. U obrazovanju ličnosti veliku ulogu igra i 'pružanje otpora' ljudima iz svoje okoline u pokušaju da se očuva ono što je stvarno 'svoje' i što je 'istinsko'."

"Suština je istina u čovjeku; ličnost je laž. Proporcionalno sa razvojem ličnosti, čovjekova suština se manifestuje sve rjeđe i rjeđe i često se događa da ta njegova suština zaustavi svoj razvoj u veoma ranom dobu tako da više ne raste.

"Vrlo često se događa da suština jednog odraslog čovjeka, čak i onog koji je veoma inteligentan u onom smislu koji se pod tim danas podrazumjeva, veoma obrazovanog čovjeka, prestane sa svojim rastom na nivou djeteta starosti od 5 do 6 godina. To znači da sve što mi u tom čovjeku vidimo, nije 'njegovo lično.'"

"Ono što je stvarno njegovo lično svojsvo, tj. njegova suština, ona se obično manifestuje samo

u obliku njegovih instikata i najednostavnijih emocija. međutim, postoje slučajevi kada se čovjekova suština razvija paralelno sa njegovom ličnošću. Ovi slučajevi predstavljaju veoma rijetke izuzetke, pogotovo u okolnostima civilizovanog života."

"Suština ima više šanse da se razvije kod ljudi koji žive bliže prirodi, u teškim životnim uslovima i koji se nalaze u jednoj stalnoj opasnosti i bitci za opstanak. [U vezi ovog poslednjeg navoda, mislim da u sadašnjim uslovima čovjek ima šansu da razvije svoju suštinu.]

"Međutim, po pravilu, ličnost kod takvih osoba je veoma malo razvijena. Oni imaju više onoga što je njihovo lično od onoga što 'nije njihovo', tj. fali im obrazovanje i kultura.

"Kultura stvara ličnost i istovremeno je produkt i rezultat ličnosti. Mi ne možemo da pojmimo da je cijeli naš život, sve ono što nazivamo 'civilizacijom', sve ono što smatramo pod naukom, filozofijom, umjetnošću i politikom, stvoreno od strane ljudskih ličnosti, tj. od strane onoga u njima, što u suštini 'nije njihovo'.

"Taj elemenat tj. ono što 'nije suštinski njihovo', razlikuje se od onoga što 'jeste njihovo' po samoj činjenici da se ono može izgubiti, izmjeniti ili oduzeti od njih, na vještački način. [Ljudima se može uništiti ličnost, a podložni su i re-programiranju!]

"Postoje načini da se eksperimentalno verificira veza između ličnosti i suštine. U istočnjačkim školama postoje metode uz pomoć kojih je moguće odvojiti čovjekovu suštinu od njegove ličnosti. Za te svrhe oni ponekad koriste hipnozu, nekad specijalne narkotike ili određene vrste vježbi. Ukoliko se ličnost i suština čovjeka razdvoje neko vrijeme, na ovaj ili onaj način, u njemu se onda formiraju dva bića, koji pričaju različitim glasom, imaju potpuno različite ukuse, ciljeve i interesovanja a za jedno od ta dva bića često se ispostavlja da se nalazi na nivou malog djeteta.

"Nastavljajući dalje s ovim eksperimentom, moguće je također uspavati jedno od ova dva bića, ili sam eksperiment može započeti tako što se uspava čovjekova ličnost ili se uspava njegova suština. određeni narkotici imaju ta svojstva da uspavaju čovjekovu ličnost a da njegova suština istovremeno ostane budna. Tako nakon određenog vremena poslije uzimanja takvog narkotika, čovjekova ličnost nestaje, dok ostaje samo njegova suština. Onda se događa da čovjek koji je bio pun najraznovrsnijih i najuzvišenijih ideja, pun simpatija i antipatija, ljubavi,

mržnje, strasti, patriotizma, stremljenja, želja, uvjerenja, odjednom ostane potpuno prazan, bez misli, bez osjećanja, bez uvjerenja i stavova. Prema svemu onome što ga je prije uzbuđivalo, on sada postaje potpuno indiferentan. "Ponekad je on u stanju i da vidi svu izvještačenost i imaginativni karakter svog uobičajenog raspoloženja svojih uzvišenih riječi; a ponekad ih i zaboravi kao da nikada nisu postojale.

"Stvari za koje je svojevremeno bio spreman da žrtvuje svoj život sada mu se čine besmislene i beznačajne, nevrijedne da im se posveti bilo kakva pažnja. Sve ono što on sada može naći u sebi to je samo par instiktivnih težnji i ukusa. Voli slatkiše, uživa kad mu je toplo, ne voli hladnoću, ne voli da misli o poslu ili nasuprot tome, sviđa mu se ideja o fizičkom kretanju. I to je sve.

[Interesantno je da se mnogi ljudi koji su bili podvrgnuti hipnozi i kojima je data instrukcija da se svega toga sjete, nakon što se probude, nađu zaprepašteni kad saznaju da imaju nešto u sebi što ima skroz suprotne stavove o svemu. U većini slučajeva oni se onda potrude da suzbiju taj aspekt sebe (svoju suštinu) i nastave dalje, po starom, jer je njihova ličnost ta koja dominira i koja naravno ne može sama sebi priznati svu svoju izvještačenost.]

"Ponekad, ali veoma rijetko i kada se najmanje nadamo, ispostavi se da je kod određenog čovjeka njegova suština potpuno odrasla i razvijena, čak i u slučajevima kada njegova ličnost nije dovoljno razvijena. U tim slučajevima, ta suština ujedinjava u čovjeku sve ono što je u njemu ozbiljno i istinsko.

"Međutim, to se događa veoma rijetko. U pravilu, čovjekova suština je ili primitivna, divlja, djetinjasta, ili jednostavno - glupa. Razvitak čovjekove suštine zavisi od njegovog rada na samom sebi.

"Kod rada na samom sebi veoma važan momenat je onaj kada čovjek počne da razlikuje

svoju ličnost od svoje suštine. Čovjekovo istinsko Ja, njegova individualnost, može jedino da izraste iz njegove suštine. Može se reći da je čovjekova individualnost, - njegova suština u jednom odraslom i zrelom obliku.

"Međutim, da bi se omogućilo suštini da odraste, potrebno je da se prvo oslabi stalni pritisak kojeg ličnost vrši na nju, jer se sve prepreke razvoju čovjekove suštine nalaze u njegovoj ličnosti.

'Ukoliko uzmemo jednog prosječnog kulturnog čovjeka, vidjećemo da je u velikoj većini slučajeva aktivni elemenat u njemu njegova ličnost, dok je njegova suština pasivni elemenat. Unutrašnji rast čovjeka ne može početi sve dok se to ne promijeni. Ličnost mora postati pasivna a suština aktivna. To se može ostvariti samo ako se 'odbojnici' otklone ili oslabe, jer su ti 'odbojnici' glavno oružje uz pomoć koga ličnost drži suštinu zarobljenom.

"Kao što je prethodno već rečeno, kod manje kulturnih ljudi suština je često razvijenija nego kod onih kulturnijih. Tako bi se moglo činiti da kod njih postoji mogućnost rasta, međutim, u praksi to nije tako jer se ispostavlja da je njihova ličnost nedovoljno razvijena.

"Da bi došlo do unutrašnjeg razvoja, i da bi se moglo raditi na samom sebi, potrebna je jedna određena razvijenost ličnosti isto kao i određena snaga suštine. Nedovoljno razvijena ličnost čovjeka podrazumjeva nedostatak znanja, nedostatak informacija i materijala na kome se mora bazirati rad na samom sebi. Bez određenih zaliha znanja, bez određene količine materijala koji 'nije njegov', čovjek ne može početi sa radom na samom sebi, on ne može početi da proučava samog sebe, on ne može početi da se bori protiv svojih mehaničkih navika, on jednostavno neće imati ni razloga ni motiva da poduzme jedan takav posao.

"To ne znači da su svi putevi zatvoreni za takve ljude. Put fakira i put monaha, koji ne zahtjevaju neki intelektualni razvoj još uvijek im ostaju dostupni.

(…)

"Tako je evolucija za kulturnog čovjeka podjednako teška kao i za nekulturnog čovjeka. "Kulturan čovjek živi daleko od prirode, daleko od prirodnih uslova egzistencije, u vještačkim životnim okolnostima i on tako razvija svoju ličnost na račun svoje suštine.

"Manje kulturan čovjek živi u normalnijim i prirodnijim uslovima, te tako on razvija svoju suštinu

na račun svoje ličnosti. "Uspješan početak rada na sebi zahtjeva jednu srećnu okolnost, gdje su ličnost i suština kod čovjeka podjednako razvijeni. Iz takve jedne okolnosti može da proistekne najveći uspjeh.

"Ako je njegova suština veoma malo razvijena, onda će čovjeku trebati jedan duži pripremni rad i taj posao će biti skroz besplodan ukoliko je čovjekova suština trula iznutra ili ima neka nepopravljiva oštećenja. Takvi slučajevi se dešavaju veoma često. Kod jednog abnormalnog razvoja ličnosti često se dešava da se razvoj suštine zaustavi u jednoj veoma ranoj fazi, tako da ona ostane veoma mala i deformisana. Od neke male i deformisane stvari ništa se ne može napraviti.

"Što je još gore, vrlo često se događa da suština umre u čovjeku dok su njegova ličnost i tijelo još uvijek živi. Značajan procenat ljudi koje svakodnevno susrećemo na ulicama velikih gradova su ljudi koji su prazni iznutra, tj. oni su, u stvari, već mrtvi." [Ovo što Gurdjieff ovdje reče, trebalo bi nam odnekud biti poznato!? Pogledaj temu: Organski Portali]

"Na svu našu sreću, mi to nismo u stanju da vidimo i znamo. Kad bi mi znali koliko ljudi je stvarno mrtvo i koliko mrtvih ljudi upravlja našim životima, mi bi poludjeli od užasa.

"Stvarno se i dešava često da ljudi polude zato što su saznali nešto slično, a da prethodno nisu bili pripremljeni za to, tj. vidjeli su nešto što nisu trebali da vide."

"Da bi čovjek vidjeo bez opasnosti po sebe, on mora već da se nalazi na putu. Ukoliko čovjek, koji nije u stanju da išta učini, vidi istinu - onda će on sigurno poludjeti. Međutim, to se rijetko dešava. Obično, sve je tako aranžirano da čovjek ne može ništa da vidi prije vremena.

"Ličnost vidi samo ono što ona voli da vidi i što nema uticaja na njen život. Ona nikada ne vidi ono što ne želi da vidi. To je istovremeno i dobro i loše. Dobro je ukoliko čovjek želi da spava, a loše – ukoliko želi da se probudi."

Na jednom od njegovih predavanja neko je postavio Gurdjieff-u sljedeće pitanja: "Ukoliko je čovjekova suština predmet uticaja sudbine da li to znači da je u poređenju sa podložnošću igri

slučaja, sudbina ipak poželjnija za čovjeka?" "I da li sama sudbina može da nagna čovjeka da se posveti radu na samom sebi?"

"Ne, ne radi se uopšte o tome, sudbina je bolja od igre slučaja u smislu da se ona može uzeti u obzir, moguće ju je predvidjeti; moguće je se i pripremiti za ono što slijedi.

"U vezi sa nekim slučajem čovjek ne može ništa da zna. Sudbina može da bude neprijatna ili teška. U tom slučaju, postoje načini da se čovjek izoluje od svoje sudbine. Prvi korak ka tome sastoji se od toga da se on mora da izoluje od dejstva generalnih zakona. Isto kao što postoje individualni nesretni slučajevi tako postoje i kolektivni nesretni slučajevi. Isto tako, postoji individualna sudbina, a postoji i opšta ili kolektivna sudbina. Kolektivnim nesretnim slučajevima i kolektivnom sudbinom upravljaju generalni zakoni.

"Ukoliko čovjek želi da stvori svoju vlastitu individualnost, on se mora prvo osloboditi od generalnih zakona. Generalni zakoni nisu ni u kom slučaju obavezni za čovjeka; on se može osloboditi od mnogo njih ukoliko se oslobodi od svojih ‘odbojnika’ i fantaziranja. Sve to je povezano sa oslobađanjem od ličnosti.

"Ličnost se hrani fantazijama i lažima. Ako se smanji količina laži u kojima čovjek živi i ako se smanje njegove fantazije, ličnost će uskoro početi da slabi i čovjek će početi da biva kontrolisan ili od strane sudbine ili same prirode rada na samom sebi koja je opet kontrolisana od strane volje jednog drugog čovjeka; to će ga voditi sve dok se kod njega ne formira njegova vlastita volja, sposobna da se odupre oboma, kako igri slučajeva, tako i njegovoj sudbini, ukoliko je to potrebno."

Hrana za Mjesec

(Iz knjige U Potrazi za Čudesnim; P.D. Uspenski):

G. je uvijek govorio o planetama i mjesecu kao o živim bićima koja imaju određenu starost kao i određen period života, pa time i mogućnosti razvitka i tranzicije na više ravni postojanja. Iz onoga što kaže možemo vidjeti da on ne podrazumijeva mjesec nikakvim “mrtvim” planetarnim

tijelom, nego nasuprot tome, planetom koja je u “fazi rađanja”, odnosno, jednoj veoma ranoj fazi svog razvoja i koja još uvijek nije dostigla “stepen inteligencije koju posjeduje naša planeta zemlja”: "Ali Mjesec raste i razvija se i jednom će, vjerovatno, doseći isti nivo kao i zemlja. Onda će se u njegovoj blizini pojaviti novi mjesec a zemlja će postati sunce. Nekada davno je i sunce bilo slično zemlji a zemlja mjesecu."

"U kakvom je odnosu inteligencija zemlje sa inteligencijom sunca?" pitao sam ga.

"Inteligencija sunca je božanske prirode," rekao je G. "Ali i zemlja može postati to isto; samo, to naravno nije garantovano, jer zemlja može i da umre i tako da ne postigne ništa."

"Od čega to zavisi?" pitao sam ga.

G.-ov odgovor je bio nejasan. "Postoji jedan određen period," rekao je, "da se učini određena stvar. Ukoliko se do jednog određenog vremena ne uradi ono što treba da se uradi, zemlja može da propadne i tako da ne ostvari ono što je mogla da ostvari."

"Da li je poznat taj period?" pitao sam ga.

"Da, on je poznat," odgovorio je G. "Međutim, nema nikakve koristi ako bi to ljudi znali. Čak bi bilo još gore. Jedni bi vjerovali u to, drugi ne, a treći bi tražili dokaze. Nakon toga bi počeli da se međusobno čupaju za kose. Tako sve završava kada su ljudi u pitanju."

Možda bi bilo bitno za zapamtiti ovo što je G. rekao: "Postoji jedan određen period, da se učini određena stvar. Ukoliko se do jednog određenog vremena ne uradi ono što treba da se uradi, zemlja može da propadne i tako da ne ostvari ono što je mogla da ostvari."

Čini se da nam ovdje Gurdjieff priča o "razvoju mjeseca," ili OPS verziji budućnosti zemlje. Mjesec možemo smatrati “planetom drugog denziteta,” koji je sam po sebi oblast Organskih Portala. Organska bića OPD tipa koja su trebala biti “most” između materije i duha su izmanipulisana od strane OPS entiteta, tako da ona ne obavljaju tu funkciju. U jednoj od seansi, Kasiopejci su rekli sljedeće:

O: Čak kada brzina svjetlosti ili još “veća” ne bi bila moguća, ne postoji razlog zašto neka vanzemaljska rasa ne bi konstruisala svemirski brod, i živjela na njemu tokom nekoliko generacija. Oni su možda prevalili velike razdaljine u vremenu i prostoru tražeći pogodan svijet za osvajanje. Nakon što su našli jedan takav, oni mogu instalirati taj brod na jednu propisno udaljenu orbitu, izgraditi baze na nekim tvrdim površinama u tom solarnom sistemu, a onda strpljivo nastaviti sa manipulacijom odabrane civilizacije sve dok ona ne izgradi jednu podesnu tehnološku infrastrukturu. A onda, nakon sprovođenja u djelo jednog dugotrajnog, sporog i grandioznog projekta programiranja uma te populacije, jednostavno se ušetati i preuzeti je, kada situacija za tako nešto bude najpovoljnija.

Sada ćemo nastaviti dalje sa materijalom iz gore navedene knjige.

Jednom prilikom, G. je pričao o jednoj jedinstvenoj vezi koja vlada između svega u ovom univerzumu:

"Prema naučnim tumačenjima, organski život je neka vrsta slučajnog izraštaja koji narušava integritet jednog mehaničkog sistema. Ta vrsta znanja ga ne dovodi u vezu ni sa čim, niti izvlači bilo kakve zaključke iz njegove egzistencije. Međutim, treba da razumiješ da ne postoji ništa što je slučajno u prirodi; i da nikada neće ni biti; sve ima svoju funkciju; sve ima razlog za svoje postojanje.”

"Tako je organski život nešto kao jedna nezamjenljiva karika u lancu svijetova, koji ne mogu da egzistiraju bez njega, isto kao što ni on ne može bez njih.”

" Prethodno smo već rekli da organski život prenosi na zemlju raznovrsne planetarne uticaje i da to služi da bi se hranio mjesec kako bi mu se omogućilo da naraste i ojača. Međutim, i zemlja raste; ne u smislu njene veličine nego u smislu rasta njene svijesti. Planetarni uticaji koji su za nju bili dovoljni u jednom periodu njene egzistencije postali su nedovoljni; zemlji sada trebaju finiji uticaji. Da bi se takvi uticaji prihvatili, takođe je potreban i jedan mnogo finiji, odnosno, senzitivniji aparat. Odatle, organski život mora da evoluira kako bi se prilagodio tim potrebama planeta i zemlje.

"Tome slično, i mjesec se može neko vrijeme zadovoljiti hranom koju mu daje organski život jednog određenog kvaliteta, međutim, kasnije dođu vremena kada prestane da se zadovoljava sa tom vrstom hrane, ne može više da raste uz njenu pomoć te počne da biva gladan. Organski život mora biti u stanju da zadovolji tu glad, inače, u drugom slučaju, on ne bi odgovarao svojoj namjeni. To znači, da bi ispunio svoj zadatak organski život mora evoluirati i stajati na nivou potreba planeta, zemlje i mjeseca.

"Moramo upamtiti da je zrak stvaranja, kako smo razumjeli, sve od Apsoluta pa do mjeseca, nešto kao grana drveta – jedna grana koja stalno raste. Vrh te grane, njen završetak iz kojeg se pojavljuju novi izdanci, je mjesec. [Napomena: ovdje bi trebalo gledati na “mjesec” kao na nešto što simbolizira “svijest pokloništva materijalnom aspektu kreacije”]

"Ukoliko mjesec ne bi rastao, ukoliko ne bi davao nove izdanke niti ih obećavao, to bi onda značilo da će se rast cjelokupnog zraka stvaranja zaustaviti, ili da će on morati izbaciti neku vrstu bočne grane.

"U isto vrijeme iz onoga što je prije bilo rečeno možemo vidjeti da rast mjeseca zavisi od organskog života na zemlji. Odatle slijedi da rast zraka stvaranja zavisi od organskog života na zemlji. Ukoliko taj organski život nestane ili umre, onda će se i cijela ta grana osušiti, u svakom slučaju, bar onaj dio grane koji se nalazi iza organskog života.

"Ista stvar će se dogoditi, samo malo sporije, i u slučaju da se razvoj ili evolucija organskog života zaustavi i prestane da ispunjava ono što se od njega traži. Ta grana se onda može osušiti. Ovo moramo upamtiti.”

"Tom zraku stvaranja, ili bolje rečeno ovom njegovom dijelu kojeg nazivamo zemlja-mjesec,

data je ista prilika za rast i razvoj kao što je ona data i svakoj drugoj posebnoj grani jednog velikog drveta. Međutim, uspješan rast te grane nije zagarantovan i on zavisi od harmonije i aktivnosti koje se odigravaju u njenom vlastitom tkivu. Ako jedno tkivo prestane da raste onda i sva ostala tkiva prestanu s rastom.

"Sve ovo što je rečeno u vezi ovog zraka kreacije, tj. njegovog dijela zemlja-mjesec, također važi i za organski život na zemlji. Organski život na zemlji je jedan kompleksan fenomen u kome svi njegovi zasebni dijelovi zavise jedan od drugoga. Opšti razvoj je moguć samo pod uslovom da 'vrh grane' raste. Ili, preciznije rečeno, u organskom životu postoje tkiva koja evoluiraju a postoje i tkiva koja služe kao hrana i medijum za ona koja evoluiraju. Onda, postoje i ćelije koje evoluiraju u sklopu tkiva koja evoluiraju, kao i ćelije koje služe kao hrana za one od njih koje evoluiraju. U svakoj posebnoj ćeliji koja evoluira nalaze se i njeni dijelovi koji evoluiraju, kao i dijelovi koji služe kao hrana za one koji evoluiraju. Međutim, sve u svemu, mora se upamtiti to da za tu evoluciju ne postoje nikakve garancije, ona je samo jedna mogućnost, i može da se zaustavi na svakom mjestu i u svakom momentu.

"Dio organskog života koji evoluira je čovječanstvo. Čovječanstvo takođe ima jedan svoj dio, koji evoluira, ali o tome ćemo pričati kasnije; [ovdje primjećujemo još jedan nagovještaj postojanja "dvaju rasa"] u međuvremenu, gledaćemo na čovječanstvo kao na jednu cjelinu.

"Ukoliko čovječanstvo ne evoluira to znači da će evolucija organskog života takođe prestati i to će imati za posljedicu zaustavljanja rasta ovog zraka stvaranja. U isto vrijeme, ukoliko čovječanstvo prestane da evoluira, ono će onda postati beskorisno, s tačke gledišta svrsishodnosti zbog koje je stvoreno, te će i ono kao takvo morati biti uništeno. Na taj način, prestanak njegove evolucije može istovremeno podrazumijevati i uništenje čovječanstva.

"Mi nemamo nikakve naznake koje bi nam mogle ukazati na to u kom se periodu planetarne evolucije sada nalazimo, i da li će zemlja i mjesec morati da čekaju na odgovarajuću evoluciju organskog života, ili ne.

"U isto vrijeme, kada ispitujemo istorijski razvoj čovječanstva, onakvog kakvog ga mi znamo, dolazimo do zaključka da se on odvija u jednom krugu. U jednom vijeku čovječanstvo uništava sve što je stvorilo u drugom, a onda se nastavlja sa razvojem mehaničkih stvari iz poslednjih stotinjak godina na račun gubitka mnogih drugih stvari koje su možda daleko više važnije za njega.

"Uopšteno govoreći, postoji mnogo razloga da slobodno možemo zaključiti da se čovječanstvo sada nalazi u jednom zastoju i da iz tog zastoja postoji jedan put koji vodi pravo prema dole, ka degeneraciji.

"Stagnacija podrazumjeva da se određeni proces našao u stanju ravnoteže. Pojava bilo kakvog novog kvaliteta podrazumjeva istovremenu pojavu drugog, koji mu je proturiječan.

"Porast znanja u jednom domenu, uzrokuje porast ignorancije u drugom; prefinjenost na jednoj strani izaziva pojavu vulgarnosti na drugoj strani; sloboda u vezi s jednim, uzrokuje ropstvo u vezi s drugim; nestanak jednih predrasuda utiče na pojavu i rast drugih; i tako dalje. [U vrijeme kada je Gurdjieff ovo govorio, čini se da je stvarno bilo došlo do određene stagnacije. Kako trenutno stvari stoje, mislim da smo se strmoglavili prema dolje...]

"Sada, ako se sjetimo Zakona Oktave, trebalo bi nam biti jasno da se jedan uravnotežen proces koji se kreće u jednom određenom pravcu ne može promjeniti u bilo kom željenom momentu, on se može promijeniti i usmjeriti na novi put samo na određenim 'raskrsnicama'. Između tih 'raskrsnica' ništa se ne može učiniti.

"Isto tako, ukoliko određeni proces prođe kroz jednu 'raskrsnicu' i ništa se ne dogodi, ništa se ne učini, onda se ništa više ne može učiniti nakon toga i taj proces će nastaviti da se razvija prema mehaničkim zakonima; i ako čak onda ljudi i primjete da se bliži jedno neminovno opšte uništenje, oni neće biti u stanju bilo šta da poduzmu. "Ponavljam, poduzeti se može nešto samo u određenim momentima koje sam ja upravo nazvao 'raskrsnicama,' a koje smo u oktavama nazvali 'intervalima' mi-fa i si-do."

~***~

"Naravno, postoji mnogo ljudi koji smatraju da se čovječanstvo ne kreće u onom pravcu u kome oni misle da bi trebalo. Tako oni onda izmišljaju razne teorije koje bi po njihovom mišljenju mogle da promijene život cijelog čovječanstva. Jedan izmisli jednu teoriju. Drugi odmah smisli drugu koja je suprotna prvoj. I obojica očekuju da im svi povjeruju. I stvarno se dešava da mnogo ljudi povjeruje u jednu, ili drugu, od tih teorija. "Život se prirodno kreće

svojim vlastitim tokom, ali ljudi ne prestaju da vjeruju u svoje ili tuđe teorije i vjeruju kako je moguće učiniti nešto.

"Sve te teorije su prilično fantastične, uglavnom zbog toga što ne uzimaju u obzir najvažniju stvar, tj. – podređenu ulogu koju čovječanstvo i organski život igraju u procesima svijeta.

"Intelektualne teorije stavljaju čovjeka u centar svega; sve postoji radi njega, sunce, mjesec, zemlja. One čak zaboravljaju čovjekovu relativnu visinu, njegovo ništavilo, njegovu prolaznu egzistenciju i ostalo. One naglašavaju da je čovjek, ukoliko želi, sposoban da promijeni cijeli svoj život, tj. da organizuje svoj život na racionalnim principima.

"I cijelo ovo vrijeme pojavljuju se nove teorije koje se suprostavljaju onim starim teorijama; a sve te teorije zajedno sa bitkom koja se odvija među njima nesumnjivo sadrže u sebi jednu od onih sila koje drže čovječanstvo u ovom stanju u kakvom ono trenutno jeste.

"Pored svega, sve te teorije u vezi opšteg ljudskog dobrostanja i opšte jednakosti ne samo da se ne mogu sprovesti u djelo, nego bi imale jedan fatalan učinak ukoliko bi se uspjele ostvariti. Sve u prirodi ima svoj cilj i svrhu, takođe i ljudska nejednakost i patnja.

"Uništenje nejednakosti podrazumjevalo bi, prvo, uništenje mogućnosti za evoluciju. Uništenje patnje, značilo bi uništenje cijele jedne serije vrsta percepcije zbog koje čovjek postoji, i dugo, uništenje tzv. ‘šokova’, tj. sile koja sama po sebi može promijeniti situaciju. I tako je to sa svim intelektualnim teorijama.

"Proces evolucije, one evolucije koja je moguća za čovječanstvo kao cjelinu, potpuno je analogna procesu evolucije koji je moguć za individualnog čovjeka. To počinje na isti način, kao npr.: jedna određena grupa ćelija postepeno postaje svjesna; onda ona privlači k sebi druge ćelije, koje su joj podređene, i postepeno izaziva to da cijeli organizam počne da služi tom cilju a ne samo da jede, pije i spava.

"To je evolucija i ne postoji nikakva druga evolucija.

"Kod čovječanstva, kao i kod individualnog čovjeka, sve počinje sa formiranjem jednog svjesnog jezgra. Sve mehaničke sile ovog života bore se protiv stvaranja tog jezga svijesti kod čovječanstva, na isti način kao što se bore sve mehaničke navike, ukusi i slabosti protiv čovjekovog svjesnog pamćenja samog sebe. "

"Može li se reći da postoji jedna svjesna sila koja se bori protiv evolucije čovječanstva?" pitao sam ga.

"Sa određene tačke gledišta, to se može tako reći," rekao je G. Ja bilježim ovo, jer se to čini u kontradikciji sa onim šta je on prethodno rekao, tj. da u ovom svijetu postoje dvije sile koje se međusobno bore – “svijest” i “mehaničnost."

"Odakle potiće ta sila?" pitao sam ga.

"To bi uzelo dosta vremena da bi se objasnilo” rekao je G., "a ne može imati nikakav značaj za nas u ovom momentu. Postoje dva procesa koji se ponekad nazivaju 'involutivni' i 'evolutivni.' Razlika između njih je u sljedećem: Involutivni proces počinje svjesno u Apsolutu a onda na sljedećoj stepenici postaje mehaničan – kako se razvija, tako postaje sve više mehaničan; evolutivni proces počinje polu-svjesno ali on postaje sve svjesniji i svjesniji, što se dalje razvija. "Ali svijest i svjesno suprostavljanje jednom evolutivnom procesu, može takođe u određenim momentima da se pojavi i kod involutivnog procesa.

"Odakle mu stiže ta svijest?

"Od evolutivnog procesa, naravno. "Taj evolutivni proces mora da se odvija neprekidno. Svaki zastoj uzrokuje jedno odvajanje od osnovnog procesa. Ti zasebni, izdvojeni fragmenti svijesti koji su zaustavljeni u svom razvoju mogu se takođe ujediniti i živjeti određeno vrijeme boreći se protiv evolutivnog procesa. Ako ništa, sve to čini evolutivni proces mnogo interesantnijim.

"Umjesto borbe sa mehaničkim silama, u nekim momentima može da dođe i do bitke sa ovim veoma moćnim silama, mada se one naravno ne mogu porediti s onima koje upravljaju evolutivnm procesima. [Da li nam ovdje Gurdjieff priča o 4 D OPS silama?!? U svakom slučaju, njegova sljedeća tvrdnja je nešto nad čim se moramo zamisliti.]

"Te suprotne sile mogu ponekad čak i da pobijede".

"Razlog za to je taj što sile koje upravljaju evolucijom imaju na raspolaganju veoma ograničen izbor sredstava; drugim riječima, one mogu da se služe samo određenim sredstvima i na određene načine.

"Suprotne snage nisu ograničene izborom sredstava, one se mogu koristiti svim načinima i sredstvima, čak i onima koja im mogu obezbjediti samo privremen uspjeh, i na kraju, one uništavaju oboje i evoluciju i involuciju, po toj tački pitanja.

"Ali kao što sam prije rekao, to pitanje nema praktičnu vrijednost za nas. Za nas je veoma bitno da uspostavimo indikacije za početak evolucije i odvijanje evolucije. A ako se sjetimo one analogije između čovječanstva i čovjeka, onda nam neće biti teško da utvrdimo da li se može smatrati da čovječanstvo sada evoluira.

"Da li možemo reći, na primjer, da životom upravlja grupa svjesnih ljudi? Gdje su oni? Ko su oni?

"Ono što vidimo, to je upravo suprotno: ovim današnjim životom upravljaju upravo oni koji su najmanje svjesni, oni koji se nalaze u najdubljem snu. "Da li možemo reći da u ovom životu preovladavaju najbolji, najači i najhrabriji elementi? Ništa od toga.

"Nasuprot tome, mi vidimo prevladavanje vulgarnosti i gluposti svake vrste.

"Da li se može reći da se u ovom životu mogu primjetiti težnje ka jedinstvu ili ujedinjavanju?

"Ništa od svega toga, naravno. Ono što jedino možemo da vidimo, to su nove podjele, nova nasilja i nerazumijevanje. "Znači, u ovoj situaciji u kojoj se čovječanstvo sada nalazi, ne postoji ništa što bi ukazivalo na neke znakove da se evolucija odvija.

"Nasuprot tome, kada upoređujemo čovječanstvo sa individualnim čovjekom, možemo veoma jasno vidjeti jedan razvoj ličnosti na račun suštine, tj. razvoj vještačkog, lažnog, i onog što je strano, na račun prirodnog, istinskog i onoga što je stvarno naše. "Zajedno sa tim, vidimo i porast automatizma. "Moderna kultura zahtijeva automatizaciju. I ljudi nesumnjivo gube svoje stečene navike za nezavisnost, automatiziraju se i pretvaraju u dijelove mašine.

"Nemoguće je reći gdje je kraj svega toga i gdje se nalazi izlaz - ili da li uopšte postoji kraj i izlaz iz toga. Jedna stvar je sigurna, a to je da čovjekovo ropstvo raste i povećava se. Čovjek postaje rob svojom vlastitom voljom. Njemu ne trebaju više nikakvi lanci. On počinje da voli to svoje ropstvo, pa čak se i ponosi time. "A to je i najstrašnija stvar koja se uopšte čovjeku može dogoditi. "Sve što sam do sada govorio, govorio sam u vezi čovječanstva kao cjeline. Ali kao što sam naglasio prije, evolucija čovječanstva može da se nastavi samo preko evolucije jedne određene grupe, koja će uticati, odnosno, povesti za sobom ostatak čovječanstva.

"Da li se može reći da jedna takva grupa postoji?

"Možda na osnovu određenih znakova možemo reći da ona postoji, međutim, u svakom slučaju mi moramo uzeti u obzir da je ta grupa veoma mala, i preslaba da bi imala ikakav uticaj na ostatak čovječanstva. Ili, gledajući na to s jedne druge tačke gledišta, možemo reći da se čovječanstvo trenutno nalazi u jednom takvom stanju da je ono nesposobno da prihvati vodstvo jedne svjesne grupe."

"Koliko ljudi bi moralo biti u jednoj takvoj svjesnoj grupi?" neko je upitao. "Samo oni sami mogu to da znaju," rekao je G. "Da li to znači da oni poznaju međusobno jedan drugog?" opet je upitala ista osoba. "Kako bi drugačije moglo da bude?" pitao je G.

"Zamislite da postoje dva ili tri čovjeka koji su budni usred jedne mase ljudi koji spavaju. Oni će sigurno prepoznati jedan drugog. Ali ih oni koji spavaju ne mogu prepoznati. "Koliko ima

takvih? Mi to ne znamo niti ćemo znati sve dok ne postanemo kao oni. "Prije je bilo jasno rečeno da svaki čovjek može vidjeti u skladu sa nivoom svog bića. "Ali dvije stotine svjesnih ljudi, ukoliko bi oni postojali i ukoliko bi oni mislili da je to potrebno i pravedno, mogli bi da promijene cijeli život na zemlji. "Međutim, ili ih još uvijek nema dovoljno, ili oni to možda neće, ili možda još uvijek nije došlo pravo vrijeme za to, ili možda ostali ljudi spavaju previše čvrstim snom."

Kako smo vidjeli u prošlom dijelu, Gurdjieff je pomenuo mogućnost da grupa ljudi može pozitivno da utiče na sudbinu ove planete. On je takođe pomenuo period kada ćemo se naći na jednoj "raskrsnici." Čini se da je ta "raskrsnica" koja se nalazi ispred nas ono što mi ovdje nazivamo "Talas".

Gurdjieff je takođe pomenuo mogućnost da jedna takva grupa svjesnih individua već postoji na ovoj planeti kao i to da je broj njenih članova premali, ili da oni nisu odlučili da stupe u akciju, ili možda nisu ni mogli jer čovječanstvo previše čvrsto "spava". Oni koji su čitali alhemičarsku priču "Konferencija Ptica", znaju kako je jedna njihova grupa krenula u potragu za "skrivenim majstorima (gospodarima)", Kraljem Svijeta. Na kraju su shvatili da su ONI sami ti "skriveni majstori" i da su oni upravo kroz svu tu njihovu potragu i borbu sami postali ono što su tražili.

Isti slučaj je možda i sa "Nama iz budućnosti". Moguće je da NE BUDE POMOĆI sa strane. Jednom prilikom Kasiopejci su rekli sasvim jasno: "Vi će te raditi ono što će te raditi" i da će stanje stvari zavisiti od "pisača programa", tj. vas/nas iz budućnosti." To je jedna od stvari koju moramo ozbiljno uzeti u obzir. Ako smo mi "sve što imamo na raspolaganju", šta bi to značilo i kakvu vrstu odgovornosti to podrazumijeva za svakog od nas?

U nastavku, Gurdjieff priča o različitim grupama: "Sada smo došli do problema ezotericizma."

"Još prije smo naglasili, kad smo pričali o ljudskoj istoriji da se život čovječanstva kojem mi pripadamo nalazi pod upravom sila koje proističu iz dva različita izvora: prvi, planetarni uticaji koji djeluju na jedan potpuno mehanički način i koje ljudske mase, isto kao i individualni ljudi, primaju nesvjesno, i onda, uticaji koji potiču iz unutrašnjeg kruga čovječanstva čijeg postojanja i značaja većina ljudi nije svjesna, isto kao što nije svjesna ni onih planetarnih uticaja.

"Ovo čovječanstvo kojem mi pripadamo, misleći na cjelokupno istorijsko i praistorijsko

čovječanstvo koje je poznato nauci i ovoj civilizaciji, u realnosti čini samo vanjski krug čovječanstva, u kojem postoji i nekoliko drugih krugova. "Tako, moramo da zamislimo da se cijelokupno čovječanstvo, ono koje je nama poznato i ono koje nije, sastoji od nekoliko koncentričnih krugova.

"Unutrašnji krug se naziva 'ezoterični'; taj krug se sastoji od ljudi koji su dostigli najveći razvojni stepen koji je moguć za čovjeka, što znači da svaki od njih posjeduje individualnost u svom krajnjem razvojnom stepenu, da tako kažemo, jedno nedjeljivo 'Ja', sve vrste svijesti moguće za čovjeka i punu kontrolu nad tim stanjima svijesti, sve znanje moguće za čovjeka, i jednu slobodnu i nezavisnu volju.

"Ovi ljudi ne mogu poduzimati radnje koje su u suprotnosti sa njihovim razumijevanjem, niti imati razumijevanje koje nije odraženo u njihovim radnjama."

"U isto vrijeme, među njima ne može da bude nikavih nesloge niti razlike u razumijevanju. Odatle, njihova aktivnost je potpuno ko-ordinisana i vodi ka jednom zajedničkom cilju bez ikakvog posebnog nagona, jer je sve bazirano na jednom zajedničkom i identičnom razumijevanju. [Ovdje se radi o jednoj istinskoj – kolinearnosti. Znači, to nema ništa zajedničkog sa naturanjem određenih ideja nekoj grupi ljudi (kao što je to slučaj se religijama, sektama i 'tajnim društvima'), pretvaranja ljudi u sljedbenike i zahtijevanja da se slijede određene odrednice. Ovdje se radi o individuama od kojih svaka posjeduje svoju individualnost u najvećoj mogućoj mjeri, što podrazumijeva jedno nepodjeljivo 'Ja', sve vrste svijesti koje su moguće za čovjeka, svo znanje koje je moguće da čovjek ima, i jednu slobodnu i nezavisnu volju.]

"Sljedeći krug se naziva - 'mezoterični,' što znaci, sredina. Ljudi koji pripadaju ovom krugu posjeduju sve one kvalitete koje posjeduju pripadnici ezoteričkog kruga, s tom razlikom što je njihovo znanje više teoretskog karaktera.'

"To se naravno odnosi na znanja kosmičkog karaktera. Oni znaju i razumiju mnoge stvari koje još uvijek nisu u stanju da izraze na jedan praktičan način. Znači, oni znaju mnogo više nego što su u stanju da pretvore u praksu.

"Međutim, njihovo razumijevanje je isto kao, odnosno, identično sa razumijevanjem ljudi koji

pripadaju ezoteričkom krugu. "Između njih ne može da bude nesporazuma niti nerazumijevanja. Jedan od njih razumije isto kao što svi oni razumiju, i svi razumiju na isti način kako jedan razumije.

"Međutim, kao što je već prethodno rečeno, to razumijevanje je u poređenju sa razumijevanjem onih iz ezoteričkog kruga, više teoretske prirode.

"Treći krug se naziva – 'egzoterični', vanjski, zato što je to vanjski krug unutrašnjeg dijela čovječanstva. Ljudi koji pripadaju tom krugu posjeduju mnogo onoga što karakteriše ljude iz ezoteričnog i mezoteričnog kruga, s tim što je njihovo kosmičko znanje više filozofskog karaktera, što bi značilo, ono je više apstraktno u poređenju sa znanjem onih iz mezoteričnog kruga.

"Pripadnik mezoteričnog kruga kalkuliše, dok pripadnik egzoteričnog kruga kontemplira. Njihovo razumijevanje često nije izraženo u njihovom aktivnostima. Međutim, između njih ne može biti razlike u razumijevanju. Ono što razumije jedan, razumiju i svi ostali. [Kolinearnost je ključ jedne ezoteričke grupe.]

"U literaturi koja priznaje postojanje ezoterike, čovječanstvo se dijeli samo na dva kruga, egzoterični krug, koji se nalazi nasuprot ezoteričnog, naziva se normalnim životom. U realnosti, kako vidimo, 'egzoterični krug' je nešto veoma daleko i veoma visoko iznad nas. Za običnog čovjeka, već samo to podrazumijeva 'ezotericizam'.

"Ovaj 'vanjski krug' kome mi pripadamo i kojeg jedino znamo, je krug mehaničkog čovječanstva. Prvi znak po kome se taj krug raspoznaje je taj što među ljudima koji mu pripadaju nema niti može biti zajedničkog razumijevanja. Svako razumije na svoj lični način, i svako drugačije. [Ovdje primjećujemo da ono - "ovo što ja kažem je istina..." ili "svako stvara svoju vlastitu realnost" je jedna od glavnih karakteristika ovog kruga mehaničkog čovječanstva.]

"Ovaj krug se ponekad naziva krugom 'jezičke zabune', tj. to je krug u kome svako priča svojim jezikom, gdje niko nikoga ne razumije, niti se iko trudi da ga drugi razumiju.

"U ovom krugu jedno zajedničko razumijevanje između ljudi je nemoguće, osim u rijetkim slučajevima u vezi stvari koje nisu od nekog ozbiljnijeg značaja i koje se nalaze u okviru granica datog stvorenja.

"Ukoliko ljudi koji pripadaju tom krugu postanu svjesni ovog opšteg nedostatka razumijevanja i dobiju želju da razumiju i da se njih razumije, onda to podrazumijeva da oni imaju jednu podsvjesnu tendenciju ka unutrašnjem krugu, jer međusobno razumijevanje počinje samo u egzoteričkom krugu i samo tamo je ono moguće.

"Međutim, svjesnost o nedostatku razumijevanja ljudima obično dolazi na jedan potpuno drugačiji način, tako da mogućnost razumijevanja jednog čovjeka zavisi od mogućnosti njegovog prodora u egzoterični krug gdje razumjevanje počinje. "Ako zamislimo čovječanstvo u obliku četiri koncentrična kruga, tu takođe možemo zamisliti četiri prolaza na kružnici trećeg, unutrašnjeg kruga, tj. egzoteričnog kruga, kroz koje ljudi iz mehaničkog kruga mogu da pronu.

"Ta četiri prolaza su ujedno u vezi sa četiri puta, o kojima smo prije pričali. "Prvi put je put fakira, put namijenjen za ljude tipa čovjeka br. 1, koji su fizička tijela, instiktivno-pokretačko-osjetilni ljudi bez mnogo pameti i bez mnogo srca. "Drugi put je put monaha, religiozni put, put ljudi tipa čovjeka br. 2, tj. emocionalnih ljudi. Ovdje jedno jako tijelo i um nisu toliko potrebni. "Treći put je put jogija. To je put uma/intelekta, put čovjeka br. 3. Ovdje srce i tijelo ne trebaju biti nešto posebno jaki, jer bi to predstavljalo samo jednu smetnju na tom putu.

"Pored ova tri puta postoji i četvrti put, kojim mogu da idu oni koji iz bilo kog razloga ne mogu da idu bilo kojim od ona prva tri puta.

"Osnovna razlika između prva tri puta, tj. puta fakira, puta monaha, puta jogija i četvrtog puta sastoji se u činjenici da su oni uvezani u jednom stalnom obliku koji postoji kroz jedan dugi vremenski period naše istorije i oni se skoro, kao takvi, nisu nimalo promijenili. U temelju ovih institucija nalazi se religija.

"Tamo gdje postoje škole jogija, one se samo spolja razlikuju od religijskih škola. U različitim istorijskim periodima postojala su razna društva i redovi fakira u različitim državama i ona još

uvijek postoje.

"Ova tri tradicionalna puta predstavljaju stalne puteve koji postoje u okviru našeg istorijskog perioda.

"Prije dvije ili tri hiljade godina postojali su i drugi putevi koji više ne postoje, a ovi putevi koji postoje danas nisu nekad bili toliko podijeljeni, oni su bili mnogo bliži jedan drugome.

"Četvrti put se razlikuje od starijih i novijih puteva po činjenici da on nikada nije jedan stalan put. On nema nikakve određene oblike, niti institucije koje su vezane za njega. On se pojavljuje i nestaje pod uticajem nekih njegovih posebnih zakona.

"Četvrti put nije nikada bez jednog određenog značenja, on nije nikada bez preduzimanja jednog poduhvata; i on može jedino postojati oko njega i u vezi s njim. Kada se s tim poslom završi, da tako kažemo, četvrti put onda nestaje sa određenog mjesta, on nestaje u tom svom određenom obliku, da bi se kasnije možda pojavio opet na nekom drugom mjestu i u nekom drugom obliku.

"Škole četvrtog puta postoje za potrebe posla koji se obavlja u vezi sa predviđenim projektom. One nikada ne postoje same od sebe za svrhu obrazovanja ili obuke.

"Mehanička pomoć nije uputna ni u kakvom radu koji je u vezi sa četvrtim putom. Samo jedan svjestan rad može biti koristan prilikom rada na četvrtom putu. Mehanički čovjek nije sposoban za jedan svjestan rad, tako da je prvi zadatak za ljude koji počinju sa radom, da stvore svjesne pomoćnike.

["mehanička pomoć nije uputna..." podrazumijeva da od kojekakvih hemijskih sredstava ili vještački izmjenjenih stanja svijesti – produžene vježbe meditacije, molitve, i kojekakvi rituali – nema nikakve pomoći. Ukratko rečeno, prvo pravilo je – PRESTANI da se ponašaš mehanički. “RITUALI SPUTAVAJU I OGRANIČAVAJU ČOVJEKA." (Nije nimalo slučajno zašto se oni nameću ljudima, kako od strane vjerskih institucija, tako i od strane kojekavih sekti i ‘tajnih društava’)]

"Sam rad u školama četvrtog puta može imati mnoge oblike i mnoga značenja.

"U normalnim životnim uslovima jedina šansa da čovjek pronađe jedan “put” je mogućnost da se sretne sa početkom posla ove vrste. Međutim, sama šansa za nailaženje na jedan ovakav rad kao i mogućnost da se iz njega izvuče neka korist zavisi od mnogih okolnosti i uslova.

"Što prije čovjek uvidi svrhu jednog ovakvog rada koji se odvija, on će brže postati korisniji za njega i više će biti u stanju sam da dobije nešto od njega. [Na ovo bi trebalo obratiti pažnju, jer se u ovom slučaju radi o našoj ‘zajedničkoj sudbini’.]

"Međutim, bez obzira na to kakav je krajnji cilj tog rada, škole postoje sve dok se taj rad odvija. Kad se posao završi, škole se zatvaraju. Ljudi koji su započeli taj rad silaze sa scene. Oni koji su naučili od njih ono što se moglo naučiti i koji su dostigli mogućnost da nastave sami da se kreću putem, počinju na jedan ili drugi način sa svojim vlastitim, ličnim radom.

"Međutim, ponekad se dešava da se jedna škola završi i da određen broj ljudi koji su bili u dodiru s pošlom ostane a da su vidjeli samo vanjski aspekt tog posla, odnosno, vidjeli su cijelinu posla samo sa strane.

"Tako oni, nimalo ne sumnjajući u same sebe ili u tačnost svojih zaključaka i razumijevanja, oni odlučuju da nastave s radom. Kako bi nastavili s radom oni osnivaju nove škole, podučavaju ljude onome što su sami naučili i daju im obećanja koja su sami primili. Naravno, sve ovo predstavlja samo jednu vanjsku imitaciju. Međutim, kad se okrenemo nazad i pogledamo u prošlost, skoro je nemoguće jasno razlikovati gdje završava istinsko, a gdje počinje imitacija.

"Otvoreno govoreći, skoro sve što mi znamo o različitim vrstama okultnih, masonskih, i alhemičarskih škola podrazumijeva te imitacije. Mi ne znamo praktično ništa o stvarnim školama izuzimajući rezultate njihovog djelovanja, pa čak i to samo u slučaju ako smo u stanju da razlikujemo rezultate jednog stvarnog posla od onih koji su proistekli iz imitacije.

"Međutim, ovakvi pseudo-ezoterični sistemi takođe igraju jednu svoju određenu ulogu u radu i aktivnostima nekih ezoteričnih krugova. Naime, oni predstavljaju posrednike između čovječanstva koje je uronjeno u jednom materijalističkom životu i škola koje su zainteresovane za obrazovanje jednog određenog broja ljudi, što za svrhu njihove vlastite egzistencije što za svrhu jednog rada kosmičkog karaktera kojeg one možda mogu izvoditi.

"Upravo taj pojam ezotericizma, ideja o inicijaciji, dopire do ljudi uz pomoć ovakvih pseudo-ezoteričkih sistema i škola; a kad te pseudo-ezoterične škole ne bi postojale, velika većina ljudi ne bi ni imala mogućnost bar da čuje o postojanju bilo čega što je više od života (kojeg oni poznaju), jer istina u svom čistom obliku, njima ne može da bude dostupna.

"Iz razloga što ljudsko biće ima mnoge specifične karakteristike, posebno tzv. moderni čovjek, istina može jedino doprijeti do njega samo u obliku laži – i samo u tom obliku je čovjek može prihvatiti; samo u tom obliku ljudi su u stanju da istinu probave i asimiliraju.

"Gola istina, za njih bi bila isto što i neprobavljiva hrana."

Pored svega toga, u pseudo-ezoteričkim pokretima, u crkvenim religijama, okultnim i teozofskim školama, ponekad se može naći jedno zrno istine, u svom čistom obliku. Ono može biti sačuvano u njihovim spisima, ritualima, tradiciji, koncepciji njihove hijerarhije, njihovim dogmama ili u njihovim principima.

"Ezoterične škole, što ne znači, pseudo-ezoterične škole, koje se možda još uvijek mogu naći u nekim zemljama istoka, veoma teško je naći zato što one tamo postoje maskirane u vidu nekih manastira ili hramova. Tibetanski manastiri građeni su u obliku četiri koncentrična kruga, koji su podijeljeni visokim zidovima. Indijski hramovi, pogotovo oni na jugu Indije, građeni su na istom principu u obliku četverougaonika, koji se nalaze jedan u drugom.

Vjernici obično imaju pristup u prvi vanjski dio hrama a u rijetkim prilikama i posjetioci koji pripadaju drugim religijama ili dolaze iz drugih zemalja, pogotovo Evrope; pristup drugom prstenu dozvoljava se samo pripadnicima određene kaste koji imaju specijalnu dozvolu za to; pristup trećem prstenu je dozvoljen samo ljudima koji pripadaju hramu; a pristupiti četvrtom prstenu mogu samo Bramani i sveštenici. Organizacije ove vrste, sa nekim malim varijacijama, nalaze se svuda te tako omogućavaju i ezoteričnim školama da egzistiraju bez

mogućnosti da ih se prepozna.

"Jedan od dvanaest manastira je škola. Međutim, kako ga mi možemo prepoznati?

Ukoliko uđete u njega, to će biti samo njegov vanjski dio. U njegov drugi dio mogu ući samo učenici, ali vi to ne znate jer će vam reći da se radi o pripadnicima određene kaste; u vezi trećeg i četvrtog kruga, o njima ne možemo ništa saznati. Tako možete obilaziti te manastire i u svakom će te vidjeti isti poredak i ukoliko vam to neko ne kaže, nećete biti u stanju da razlikujete jedan ezoterični hram ili manastir od običnog.

"Sam pojam inicijacije koji dopire do nas kroz pseudo-ezoterične sisteme, je također prenesen do nas u kompletno pogrešnom obliku. Legende o vanjskim obredima inicijacije stvorene su od otpadaka informacija kojima mi raspolažemo u vezi starih 'škola misterija'. Te Misterije predstavljaju jednu specijalnu vrstu puta kod kojih je, rame uz rame, sa jednim teškim dugotrajnim radom, povremeno dolazilo da jednog teatralnog prikazivanja, specijalne vrste, prilikom čega se na jedan alegoričan način prestavljao cijeli put evolucije čovjeka i svijeta.

"Prelazi sa jednog nivoa bića na drugi nivo bića bili su obilježavani ceremonijama u kojima su takve specijalne prezentacije bile zastupljene, te je to podrazumjevalo jednu inicijaciju.
"Međutim, promjena bića se ne može ostvariti uz pomoć bilo kakvih obreda ili rituala.
"Ritualima se može samo obilježiti (ili proslaviti, prim. prev.) ostvarena tranzicija bića.

"A u pseudoezoteričnim sistemima, gdje ne nalazimo ništa drugo do te rituale, oni pridaju tim ritualima jedan neovisan značaj. Oni pretpostavljaju da se jednim ritualom, pretvorenim u jednu svetu tajnu prenose određene sile na one koji u njemu sudjeluju. To je opet u vezi sa onom psihologijom imitacije. "Ne postoji niti će ikada postojati bilo kakva spoljna inicijacija. U stvarnosti, postoje samo: samo-inicijacija i samo-prezentacija. Sistemi i škole mogu samo indicirati metode i načine, ali nema tog sistema ili škole koji mora da odradi za čovjeka onaj posao kojeg on mora da uradi sam. Unutrašnji rast, promjena bića, potpuno zavisi od rada kojeg čovjek mora da obavi sam."

Gurdjieff: "Da bi se shvatila suština ovog učenja potrebno je jasno razumjeti da su ovi putevi [fakira, monaha, jogija] jedine moguće metode razvoja čovjekovih skrivenih mogućnosti. S druge strane, to nam kazuje koliko je jedan takav razvoj težak i rijedak.

Razvoj tih mogućnosti ne podrazumijeva nikakav zakon. Zakon koji važi za čovjeka je egzistencija u krugu mehaničkih uticaja, to je jedno stanje ‘čovjeka-mašine’. Put razvoja skrivenih potencijala je put protiv prirode, protiv Boga. To objašnjava poteškoće i ekskluzivnost tih puteva. Ovi putevi su pravi i uski. Ali istovremeno samo uz njihovu pomoć se nešto može postići.

U generalnoj masi svakodnevnog života, posebno modernog života, ovi putevi su jedan mali skoro neprimjetan fenomen koji sa životne tačke gledišta ne mora uopšte ni da postoji. Ali taj mali fenomen sadrži u sebi sve što čovjek posjeduje za razvoj svojih skrivenih mogućnosti.

Ti putevi su suprostavljeni svakodnevnom životu, zasnovani su na drugim principima i oni potpadaju pod druge zakone. U tome se sastoji njihova moć i značaj. U svakodnevnom životu, čak i u jednom životu ispunjenom naučnim, filozofskim, religijskim ili društvenim interesima, ne postoji ništa, i ne može da postoji išta, što može da pruži mogućnosti koje su sadržane u ovim putevima. Ti putevi čovjeka vode, ili bi trebali da ga vode, do besmrtnosti. Svakodnevni život, u najboljem slučaju, vodi čovjeka do smrti i ne može ga voditi ničemu drugom.

Pojam ovih puteva ne može se razumjeti ukoliko čovjek smatra da postoji mogućnost njegove evolucije bez pomoći ovih puteva. "Po pravilu, čovjeku je teško da se pomiri s tom mišlju; ona se njemu čini pretjeranom, nepravednom i apsurdnom. On veoma slabo razumije značenje riječi ‘mogućnost’. On se zavarava idejom da ukoliko on ima bilo kakve mogućnosti u sebi samom, onda one već moraju biti razvijene i da u njegovoj okolini moraju postojati uslovi za njihovo razvijanje.

Od totalnog odbijanja da prizna postojanje tih mogućnosti u sebi, čovjek se generalno prebacuje na zahtijevanje jednog imperativnog i neizbježnog razvoja tih mogućnosti. Njemu je teško da prihvati pomisao da te mogućnosti mogu ostati nerazvijene i kao takve nestati, i da njihov razvoj, u drugu ruku, zahtijeva jedan veliki trud i izdržljivost.

U stvari, ukoliko uzmemo u obzir sve ljude koji nisu fakiri, monasi ili jogiji i za koje možemo sa sigurnošću reći da oni nikada neće ni postati fakiri, monasi ili jogiji, onda sa nesumnjivom sigurnošću možemo reći da se njihove mogućnosti ne mogu razviti i neće razviti. Ovo se mora jasno razumjeti kako bi se razumjelo ono što slijedi.

"U običnim uslovima kulturnog života, pozicija čak i jednog inteligentnog čovjeka, koji traži znanje je beznadežna, zato što u uslovima koji ga okružuju ne postoji ništa što podsjeća na škole joge ili fakirske škole, dok su religije Zapada degenerisane do jednog takvog stepena da u njima nema ničeg živog već dugo vremena.

Razna okultna i mistična društva sa svojim naivnim spiritističkim eksperimentisanjima, takođe ne mogu dati nikakve rezultate. "Tako da bi cjelokupna situacija stvarno bila beznadežna ukoliko ne bi postojao Četvrti Put. "Četvrti put ne zahtijeva povlačenje u pustinju, ne traži od čovjeka da se on odrekne svega s čim je do sada živjeo.

Četvrti put počinje daleko iza puta jogija. To podrazumijeva da čovjek mora biti pripremljen za Četvrti Put i ta priprema se morala odvijati tokom običnog života i na ozbiljan način, uključujući u sebe mnoge različite strane.

Nadalje, čovjek mora živjeti u uslovima koji su pogodni za rad na Četvrtom Putu, ili u svakom slučaju, u uslovima koji ga neće onemogućavati u tome. Mora se razumjeti to da u unutrašnjem i vanjskom životu čovjeka mogu postojati nepremostive barijere za dosezanje Četvrtog Puta.

Nadalje, Četvrti Put nema definitivne oblike kao što je to slučaj sa fakirom, monahom i jogijem. I prije svega, njega se mora pronaći. To je prvi ispit.

On nije tako dobro poznat kao ona tri tradicionalna puta. Postoji mnogo ljudi koji nikada nisu čuli za Četvrti Put, a postoje i drugi koji negiraju njegovo postojanje ili mogućnost. "Istovremeno, započinjanje četvrtog puta je mnogo lakše nego započinjanje puteva fakira, monaha ili jogija.

Na četvrtom putu je moguće raditi i pratiti ga, dok čovjek istovremeno ostaje u uobičajenim životnim uslovima, radeći svoj uobičajeni posao, održavajući svoje prethodno uspostavljene veze s drugim ljudima i bez odricanja od bilo čega.

Nasuprot tome, uslovi u koje je čovjek stavljen na početku tog rada, u kojima da tako kažemo, taj posao nalazi njega, su istovremeno najbolji za njega, u svakom smislu, na početku tog posla. Ti uslovi su za njega prirodni zato što život tog čovjeka i uslovi u kojima se on nalazi odgovaraju onome što on jeste. Svi uslovi različiti od onih koji su stvoreni samim životom, bili bi vještački za čovjeka i u takvim vještačkim uslovima on ne bi bio sposoban da dotiće sve strane svog bića odjednom. "Zahvaljujući tome, četvrti put simultano utiče na svaki aspekt čovjekovog bića. To je posao koji se obavlja u više nego tri sobe odjednom.

Fakir radi u prvoj sobi, monah u drugoj a jogi u trećoj. Kad dosegnu četvrtu sobu, fakir, monah i jogi će ostaviti za sobom mnoge stvari nezavršenim, i oni neće moći koristiti ono što su naučili zato što nisu ovladali svim njihovim funkcijama. Fakir je vladar svog tijela, ali ne i svog uma i emocija; monah je vladar svojih emocija ali ne tijela i uma; jogi je vladar svog uma ali nije vladar svog tijela i emocija.

"Zatim, četvrti put se razlikuje od drugih puteva u tome što je glavni zahtijev koji se traži od čovjeka zahtjev za razumijevanjem. Čovjek ne smije raditi ništa što ne razumije, osim u slučaju nekog eksperimenta koji se obavlja pod nadzorom njegovog učitelja. Što više čovjek razumije ono što radi, utoliko će biti bolji rezultati njegovog uloženog truda. To je fundamentalni princip Četvrtog Puta. [Sušta razlika od 'hiperdimenzionalnih tehnika' S. Swerdlowa, prim.prev.]

Na četvrtom putu vjera nije potrebna; nasuprot tome sve vrste vjera su u suprotnosti sa četvrtim putom.

Na četvrtom putu čovjek mora zadovoljiti samog sebe istinom koja mu je rečena. Sve dok on nije zadovoljan njome, on ne smije ništa raditi. "Ova metoda četvrtog puta sastoji se u radu na nečemu u jednoj sobi i istovremenom radu na nečemu drugom, što je u vezi s tim, u druge dvije sobe – to znači, dok radimo na fizičkom tijelu moramo istovremeno raditi na našem umu i emocijama; kad radimo na našem umu, moramo raditi na fizičkom tijelu i emocijama; kad radimo na emocijama, moramo raditi na umu i fizičkom tijelu.

[...]

Uz sve to, na četvrtom putu je moguće da se individualizira rad svake osobe posebno, što znači, svaka osoba može raditi samo ono što je za nju potrebno a ne raditi ono od čega nema

koristi. "Kad čovjek na četvrtom putu stekne volju, on je onda može početi i koristiti, zato što je on stekao kontrolu nad svojim tjelesnim, emocionalnim i intelektualnim funkcijama. Pored toga, on je uštedio prilično mnogo vremena radeći na tri strane svog bića, paralelno i simultano.

[...]

"Pojmovi, dobro i zlo, ponekad se vežu s pojmovima istinitog i pogrešnog. Međutim, isto kao što dobro i zlo ne postoje za običnog čovjeka, za njega takođe ne postoji istinito i pogrešno.

"Permanentna istinitost i permanentna lažnost može postojati jedino za permanentnog čovjeka. Ukoliko se čovjek stalno mijenja, onda će se za njega ono što je istinito i lažno takođe stalno mijenjati. A ukoliko se ljudi u svakom datom trenutku nalaze u različitom stanju, njihovi koncepti istine mogu biti isto toliko raznovrsni kao i njihovi koncepti dobra.

Čovjek nikad ne primjećuje kako on počinje da smatra pravilnim ono što je juče smatrao pogrešnim i obratno. On ne primjećuje te tranzicije isto kao što ne primjećuje ni tranzicije onih svojih ‘Ja’, jednih u druge.

"U životu običnog čovjeka istina i laž nemaju moralnih vrijednosti ikakve vrste, zato što se čovjek nikada ne može pridržavati jedne jedine istine. Njegova istina se mijenja. Ukoliko se ona neko određeno vrijeme ne mijenja, onda je to zato što joj to ne dozvoljavaju ’odbojnici’.

A čovjek nikada ne može reći istinu. Ponekad ‘ono kaže’ istinu, ponekad ‘ono kaže’ laž. Iz toga proizilazi da njegova istinitost i lažnost nemaju vrijednosti; nijedno od toga na zavisi od njega, oboje zavise od čistog slučaja.

A to je isto tako tačno ukoliko se primjeni na čovjekove riječi, njegove misli, njegova osjećanja, i njegove koncepte pravilnog i nepravilnog. "Da bi razumjeo menđsobnu povezanost istine i laži u životu, čovjek mora razumjeti laži u samom sebi, one konstantne i stalne laži koje neprestano govori samom sebi. "Te laži su stvorene od strane ‘odbojnika.' Da bi se uništile laži u nekome, kao i one laži koje se nesvjesno govore drugima, ti ‘odbojnici’ se moraju uništiti.

Međutim, čovjek ne može živjeti bez ‘odbojnika’. 'Odbojnici' automatski kontrolišu čovjekovo djelovanje, riječi, misli i osjećanja. Ukoliko bi se ‘odbojnici’ uništili onda bi sva kontrola nestala. Čovjek nije u stanju da egzistira bez kontrole, čak iako je ta kontrola samo automatska.

Samo čovjek koji posjeduje volju, tj. svjesnu kontrolu, može da živi bez ‘odbojnika’. Iz toga proističe da kad čovjek počne da uništava ‘odbojnike’ unutar sebe on mora istovremeno da razvija jednu volju. A pošto se volja ne može stvoriti po porudžbini u kratkom vremenskom roku, može se dogoditi da on ostane sa uništenim ‘odbojnicima’ i sa voljom koja još uvijek nije dovoljno snažna.

Jedina šansa koju on ima tokom tog perioda je da bude kontrolisan od strane druge volje, koja je već prethodno dovoljno ojačana. "To je razlog zašto prilikom rada u školi, koji uključuje uništenje ‘odbojnika’, čovjek mora da bude spreman da se povinuje volji drugog čovjeka sve dok se njegova vlastita volja dovoljno ne razvije. Obično se ta potčinjenost volji drugog čovjeka proučava prije svega drugog. Ja koristim riječ ‘proučava’ jer čovjek mora razumjeti zašto je ta poslušnost potrebna i on mora učiti kako da sluša.

Ovo posljednje nije lako.

Čovjek koji počinje s radom na samo-proučavanju s ciljem da stekne kontrolu nad samim sobom navikao je da vjeruje u svoje vlastite odluke. Čak i činjenica da je on uvidjeo potrebu da se promijeni kazuje mu da su njegove odluke ispravne i ojačava njegovo povjerenje u njih.

Međutim, kad on počne da radi na sebi, čovjek se mora odreći svojih vlastitih odluka, on mora da ‘žrtvuje svoje vlastite odluke,’ zato što u drugom slučaju volja drugog čovjeka koji upravlja njegovim radom ne bi bila u staju da kontroliše njegove postupke.

"U religijskim školama, ‘poslušnost’ se zahtijeva prije svega drugog, tj. potpuno i bespogovorno potčinjavanje, ali bez ikakvog razumijevanja. Škole četvrtog puta zahtijevaju razumijevanje prije svega drugog.

Rezultati uloženog truda uvijek su proporcionalni sa razumijevanjem. "Odricanje od svojih vlastitih odluka, potčinjavanje volji drugog, može da predstavlja nepremostivu barijeru za čovjeka koji nije uspjeo prethodno da shvati da on u suštini niti žrtvuje nešto, niti mijenja bilo šta u svom životu, da je cijeli njegov život podvrgnut jednoj vanjskoj volji i da on nikada sam nije ni donjeo neku svoju vlastitu odluku. Međutim, čovjek nije toga svjestan.

On smatra da on ima pravo na slobodan izbor. Za njega je veoma teško odreći se iluzije da on sam upravlja svojim životom i organizuje ga. Međutim, rad na samom sebi nije moguć sve dok se čovjek ne oslobodi te iluzije.

"On mora shvatiti da on ne postoji; on mora shvatiti da on ne može izgubiti ništa, zato što on nema ništa što bi mogao izgubiti; on mora spoznati svoje 'ništavilo' u punom smislu te riječi. "Ta svjesnost o svom ništavilu sama je dovoljna da se pobijedi strah od potčinjavanja volji drugog. Koliko god čudno se to moglo činiti, taj strah je jedna od najozbiljnijih prepreka na čovjekovom putu.

Čovjek se boji da će ga natjerati da čini stvari koje su protivne njegovim principima, pogledima ili stavovima. Nadalje, taj strah momentalno stvara u njemu iluziju da on ima principe, stavove i uvjerenja koje u stvarnosti on nikada nije ni imao, niti bi ih ikad mogao imati.

Čovjek koji nikad u svom životu nije razmišljao o moralu, sada naglo počinje da se boji da će ga neko natjerati da učini nešto nemoralno. Čovjek koji nikada nije razmišljao o svom zdravlju i koji je uradio sve što je moguće kako bi ga narušio, odjednom počinje da se boji da se ga neko natjerati da on ugrožava svoje zdravlje. Čovjek koji je cijeli svoj život 'u oči' lagao svakoga i svugdje, počinje odjednom da se boji da će ga neko natjerati da laže, i tako dalje u nedogled.

Ja sam poznavao jednog pijanca koji se bojao više od svega, da će ga neko tjerati da pije. "Taj strah od potčinjenosti volji drugog čovjeka veoma često se ispostavlja jačim od bilo čega drugog. Čovjek ne može razumjeti da se ta potčinjenost na koju on svjesno pristaje podrazumjeva jedini način da se stekne vlastita volja.."

[...]

"Momenat u kojem čovjek koji se nalazi u potrazi za putom sretne čovjeka koji poznaje put, naziva se prvi prag ili prvi korak. Od tog praga počinje stepenište.

Između ‘života’ i ‘puta’ nalazi se jedno ‘stepenište’. Samo kad se čovjek uspije popeti uz to ‘stepenište’, on će moći kročiti na ‘put’.

Čovjek se penje tim stepeništem uz pomoć čovjeka koji je njegov vodič; on se ne može uspinjati prema gore sam. Put počinje upravo tamo gdje stepenište završava, tj. nakon posljednje stepenice ili praga na stepeništu, na jednom nivou koji je mnogo viši od običnog životnog nivoa.

"Odatle proizilazi da je nemoguće odgovoriti na pitanje iz čega počinje taj put?

Taj put počinje iz nečega što se uopšte ne nalazi u životu, tako da je nemoguće reći iz čega. Ponekad se kaže: kad se uspinje stepeništem, čovjek nije siguran ni u šta, on može da sumnja u sve, njegovu vlastitu moć, u to da li je ono što on radi ispravno, u svog vodiča, svoje znanje i svoju snagu.

Istovremeno, ono što on stiće je veoma nestabilno; čak iako se uspjeo uspeti prilično visoko na stepeništu, on može pasti u svakom momentu a onda morati da počne ispočetka. Međutim, kada pređe posljednji prag i kroči na put, sve to se mijenja.

Prije svega, sva sumnja koju je on mogao da ima u svog učitelja nestaje, a u isto vrijeme taj učitelj postaje njemu manje potreban nego prije. U mnogim slučajevima on može čak postati nezavisan i znati gdje će da ide. Drugo, on ne može više tako lako izgubiti rezultate koje je stekao svojim radom i on se ne može više zateći u običnom životu. Čak iako bi tada napustio put, on ne bi bio u stanju da se vrati tamo odakle je počeo. "To je skoro sve što bi se uopšteno moglo reći o ‘stepeništu’ i o ‘putu’, zato što postoje različiti putevi.

...

I, na primjer, na četvrtom putu postoje specijalni uslovi koji se ne mogu naći na drugim putevima. Tako, uslov za napredovanje na stepeništu četvrtog puta je da se čovjek ne može popeti na višu stepenicu ukoliko on ne postavi drugog čovjeka na svoju vlastitu stepenicu. Taj drugi čovjek, takodje mora postaviti trećeg čovjeka na svoje mjesto, da bi on mogao da se popne na višu stepenicu. Tako, što se čovjek više penje prema gore, on više i zavisi od onih koji ga prate. Ukoliko oni zastanu, on takođe zastaje.

Do takvih situacija takođe može da dođe. Jedan čovjek može npr. steći neke posebne moći ili sposobnosti i onda on može kasnije da žrtvuje te svoje moći da bi podigao druge ljude na njegov nivo. Ukoliko se ljudi s kojim on radi popnu na taj njegov nivo, on će onda dobiti nazad sve ono što je žrtvovao. Međutim, ukoliko se oni ne popnu, onda on može sve to da izgubi.

***

Čovjekova Ličnost može imati tri različita ‘agregatna’ stanja, slično kao što to može imati i materija.

Prije Prvog praga, ‘Ja’ Ličnosti se nalazi u čvrstom stanju. U tom stanju, privlačne molekularne sile su mnogo jače od centrifugalnih sila. Sa psihološke strane ovo stanje se karakteriše egoizmom: sve za mene. U tom čvrstom stanju, čovjek ne može da razumije nikoga. U takvom stanju on je često uvjeren da je uvijek u pravu, a za sve svoje padove optužuje druge ili ih pripisuje slučajnim ‘nesrećama’. On je, takođe, veoma samouvjeren.

Nakon što dostigne prvi Prag, tragaoc nije više u toliko čvrstom stanju, zato što on sada više ne vjeruje u apsolutnu vrijednost ‘A’ uticaja. On će počinjati da sumnja nakon što je primjetio postojanje ‘B’ uticaja , te počeo i da ih razaznaje od drugih uticaja. Nakon što je dostigao prvi Prag, on nije više toliko tvrd, on sada postaje mekan. Daljim radom između dva Praga, njegovo mentalno ‘Ja’ postaje sve suptilnije i kada dostigne notu FA, ono je već u tečnom stanju.

Tečni mentalitet je u stanju da razumije ne samo sebe nego i druge, stavljajući se na njihovo mjesto. Za takve ljude kažemo da su ‘otvorene svijesti’. Nakon prelaska drugog Praga, čovjek

4, koji je sada postao čovjek 5, stiće gasovito mentalno stanje – koje sve prožima, te mu tako omogućava i da razumije sva bića i sve stvari.

~***~

Osma, deveta i deseta faza

Nakon drugog Praga počinje pravi Put. On se sastoji od tri etape na koje možemo gledati kao na note MI, RE i DO.

Pod okriljem note MI, unutrašnji čovjek stupa na jedan viši nivo ezoteričnog učenja. On se sada obavezuje da počne da uči druge. Tokom tog učenja drugih, on istovremeno stiće nove sposobnosti i osobine koje su u skladu sa određenim elementima njegove Individualnosti. (“Darovi ‘Svetog Duha’”)

Na tom stepenu čovjek postaje ‘majstor’, gledajući odozdo, a gledajući odozgo - asistent.

Prva nova sposobnost – zajednička za sve Individualnosti a razvijana kroz faze MI i RE – je sposobnost spontanog razlikovanja istinskog od lažnog. Ta sposobnost će biti jedan znak po kome će se moći prepoznati novi čovjek u Ciklusu Svetog Duha (u ovoj epohi u kojoj se trenutno nalazimo).

U sljedećoj, devetoj fazi, čovjek 5, pod okriljem note RE, nakon što je stekao nove sposobnosti i osobine koje su u skladu s njegovom Individualnosti, on počinje da ih dalje razvija sve dok im ne da jednu integralnu izražajnost. On tako stiče Svijest koja se manifestuje u njemu kroz medijum višeg intelektualnog centra, koji djeluje kroz viši emocionalni centar. Nakon što to postigne, on će postati čovjek 6.

Na desetoj, poslednjoj stepenici Puta, čovjek 6 postaje čovjek 7. To se karakteriše posvećenjem postignutih rezultata. (“baptizacija Vatrom i Duhom”). To posvećenje se postiže

sublimacijom seksa. Tako se ciklus zatvara. Svaka životna manifestacija počinje seksualnim aktom; na kraju ciklusa, aktivnost seksualnog centra se manifestuje još jednom, ali na jednom višem nivou, na nivou - viših centara, što je ujedno i nivo kojem taj centar prirodno pripada.

Kraj

Cjelokupni tekst sa slikama (i bez grešaka nastalih prilikom OCR metode) u pdf-u skini sa Galaksija download
ili vidi na
http://www.galaksija.com/metafizika.htm

